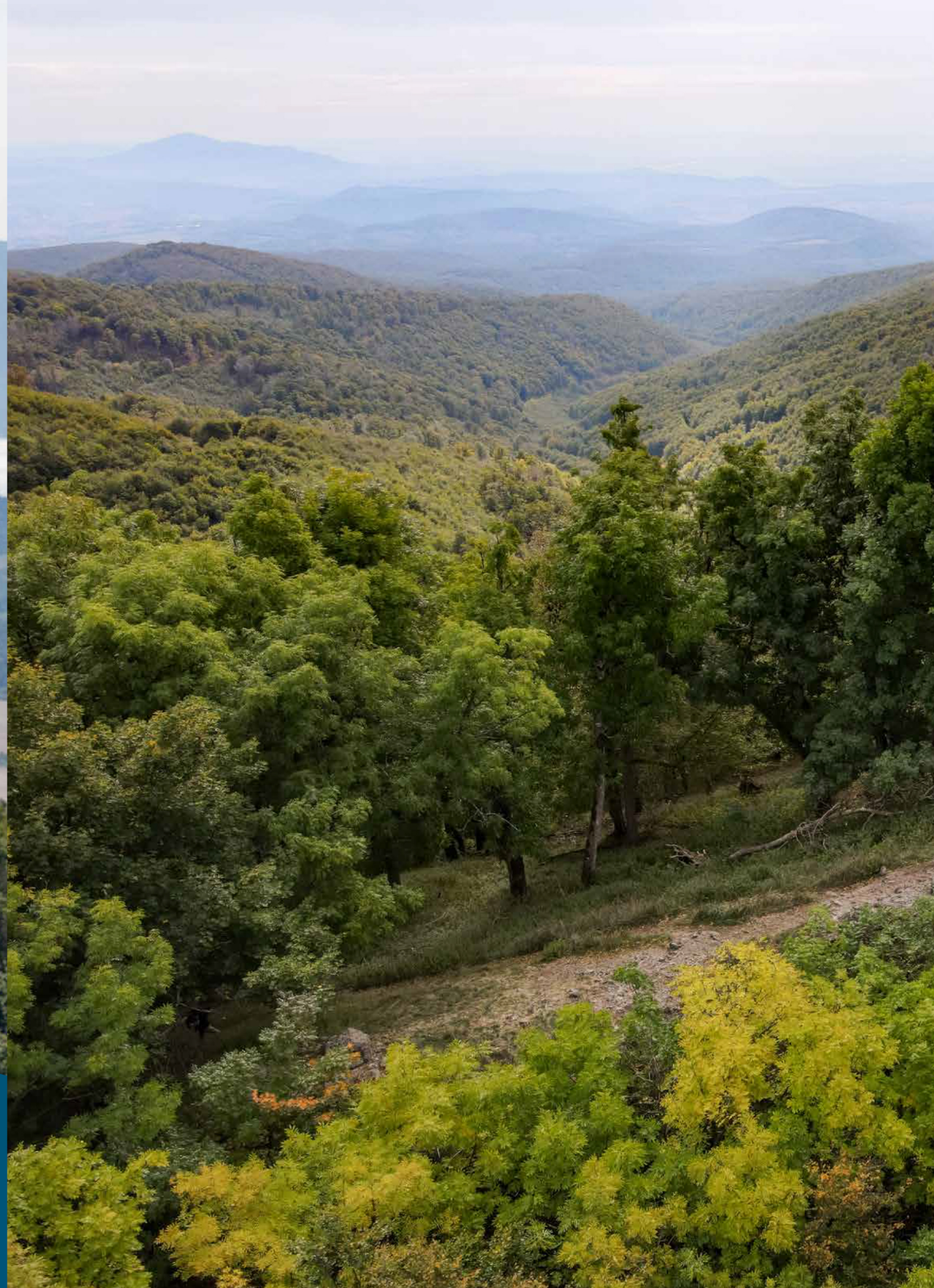

BÖRZSÖNY- DUNAKANYAR TÉRSÉGI AKTÍV TURISZTIKAI STRATÉGIA

Börzsöny-Dunakanyar Térségi Aktív Turisztikai Stratégia

A Börzsöny és a Dunakanyar az **aktív turizmus területén** már ma is jó adottságokkal, ugyanakkor számos területen kihasználatlan potenciállal **rendelkezik**. Ezeknek a lehetőségeknek a feltérképezésére és fejlesztésére készült el a Börzsöny-Dunakanyar Aktív Turisztikai Stratégia.

A stratégiaalkotás folyamata alapos helyzetelemzésre és széleskörű partnerségre épült, bevonva a térség településeit, az egyes aktív turisztikai túratípusokhoz (jármódokhoz) kapcsolódó helyi és országos szervezeteket, turisztikai szereplőket, szolgáltatókat.

Jövőkép

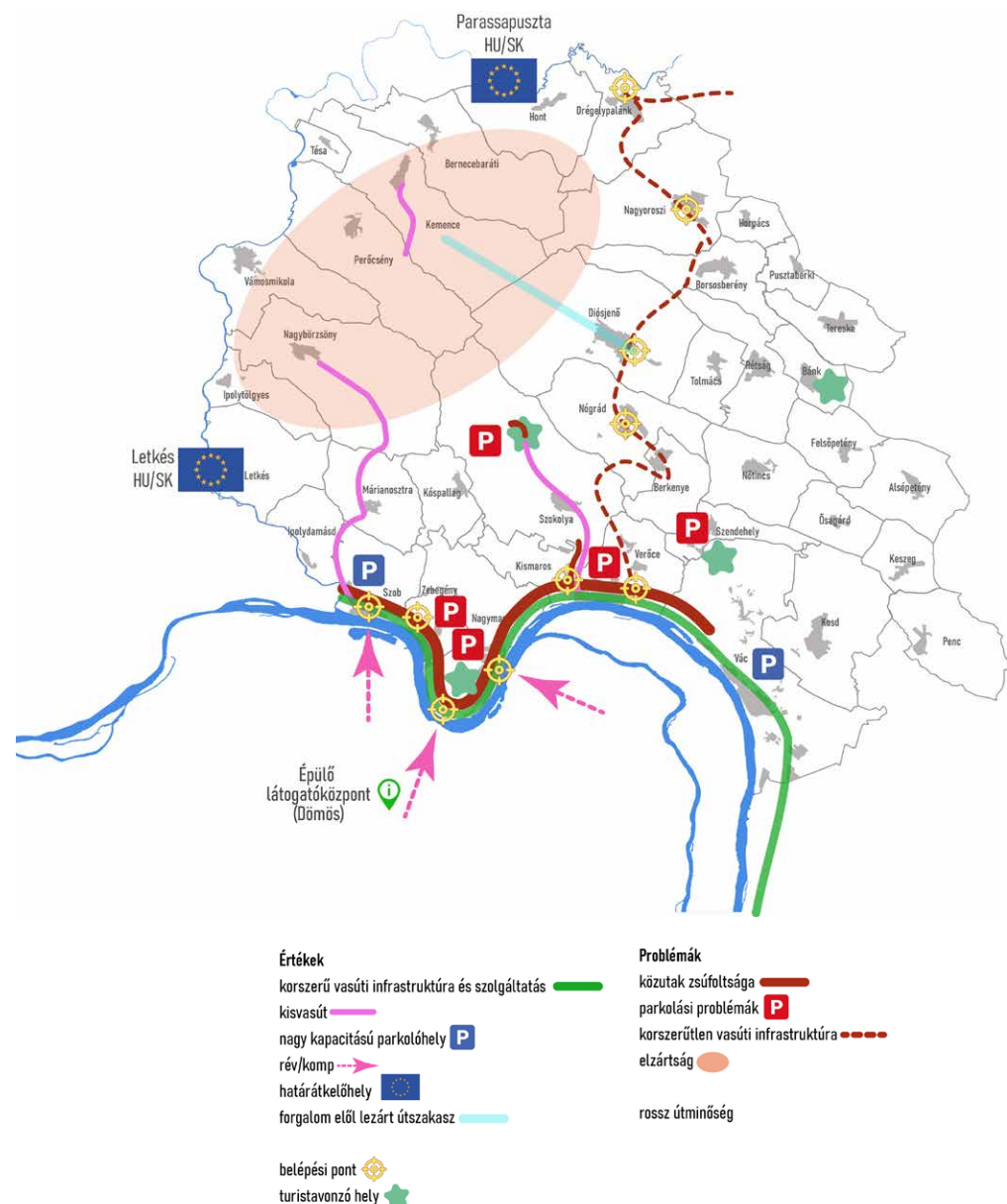
A Stratégia célja, hogy 2030-ra a Börzsöny-Dunakanyar térsége a **budapesti agglomerációban élők egyik legnépszerűbb aktív turisztikai desztinációja legyen**, úgy, hogy a helyiek számára a turizmusból fakadó előnyök, s nem a hátrányok érvényesülnek, illeszkedve a térség **aktív turisztikai mottójához**:

**„HEGYEN-VÖLGYÖN, KÉKEN-ZÖLDÖN!
Aktívan az ország zöld vulkánján és panorámaútajain!”**

Helyzetelemzés és értékelés

A Börzsöny-Dunakanyar térsége ma elsősorban a **belföldi turisták körében kedvelt úti-cél**, bár az **elmúlt tíz évben növekedett a külföldi**, különösen a visegrádi országokból érkező **látogatók száma** is. A térség jelenleg – fővároshoz való közelsége miatt is –, inkább **fél-egy napos desztinációnak** számít. Nyáron és ősszel, elsősorban a (hosszú) **hétvégéken keresik fel a legtöbben, legnagyobb arányban Budapestről és az agglomerációból**. Az utóbbi években a Dunakanyarban már a túlturistasodás jelei is megjelentek, miközben a térség nagy része még kevéssé ismert, holott számos attrakciója alkalmassá tenné, hogy népszerűbb kirándulóhellyé válhasson.

Börzsöny-Dunakanyar térségének érték- és problématérképe

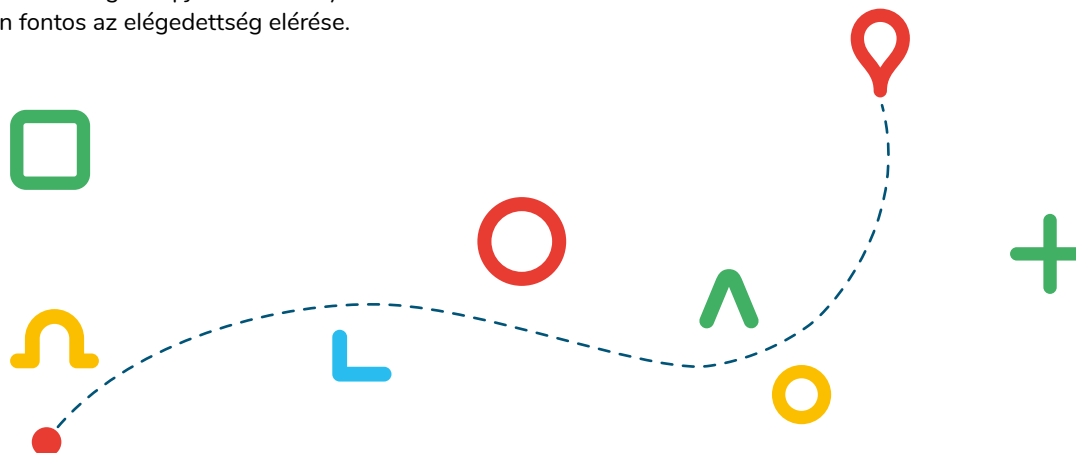

Célrendszer

A megfogalmazott aktív turisztikai jövőkép eléréséhez szükséges a célok meghatározása. A stratégia megfogalmaz **átfogó és területi célokat**, melyekhez komplex turisztikai **élménycsomagokat** kapcsol. Az élménycsomagok elemeinek megfelelő és vonzó kialakításához **fejlesztési célok** kapcsolhatók.

A megfogalmazott átfogó célokban tükröződik a Börzsöny-Dunakanyar aktív turisztikai térség fejlődéséhez szükséges értékválasztás is a következő alapelvekben:

- a fenntarthatóságra, a természet és a környezet védelmére való törekvés, a térség meglévő, a fő vonzerőt jelentő háborítatlan természeti értékeinek védelme, s az ehhez kapcsolódó edukáció további erősítése a meglévő és jó minőségű környezeti nevelési szolgáltatási alapokon;
- a helyi adottságokra, vonzerőkre, hagyományokra, erőforrásokra, arculati elemekre való alapozás;
- a térség fejlődéséhez szükséges infrastrukturális színvonal érdemi javítása, mely támogatja a környezetterhelés csökkenését, az ellátásbiztonságot és a színvonal javulását, valamint a fejlesztésekhez is keretet biztosít (mindezek az infrastrukturális fejlesztések nemcsak aktív turisztikai, hanem társadalmi-gazdasági szempontból is elengedhetetlenek), ugyanakkor biztosítja az egyenlő hozzáférés alkotmányos jogait is;
- **magas színvonalú, aktív turisztikai élményláncok kialakítása:** a stratégia komplexitásra törekszik, a láncolatba minden olyan elemet bekapcsol, amelyekkel a turista utazása során találkozhat, hiszen ezen tényezők összessége alapján alkot benyomást a térségről, így a lánc minden szegmensében fontos az elégedettség elérése.

Átfogó célok

A stratégia a jövőkép eléréséhez kapcsolódóan **három átfogó célt fogalmaz meg**. E célok kijelölik a helyzetértékelésben megfogalmazott kihívásokra adott válaszok irányait:

1. Közlekedésből eredő környezetterhelés csökkentése

A Dunakanyar térsége már ma is komoly közlekedési konfliktusokkal terhelt, a 12. sz. főút további gépjármű forgalmat már nem bír el. Akut parkolási problémák jelentkeznek hétvégente a Dunakanyar nagy részén, a Börzsöny kiemelt gócpontjain, de egyes időszakokban a Naszály és a Bánki-tó térségében is. **Mindezen problémák oldása elsőrendű feladat a térség élhetőségének és attraktivitásának fenntartásában. A cél eléréséhez szükséges a közösségi közlekedés fejlesztése, a belső járműforgalom terhelésének erőteljes csökkentése** parkolásszabályozással, progresszív díjpolitikával, a térség belépő pontjain a parkolási infrastruktúra fejlesztésével, a térség több oldalról való megközelítésének javításával, illetve a kerékpárkölcsonzési rendszer fejlesztésével.

2. Fenntartható és környezettudatos turizmusfejlesztés

Kiemelt hangsúlyt kell helyezni azon értékek védelmére, megőrzésére, melyek a térséget turisztikai desztinációvá teszik: a „zöld”, az erdők, a változatos domborzat, a folyók és patakok, a csend, a nyugalom, a tiszta levegő, s természetesen a meglévő táji és természeti attrakciók. **Az aktív turizmus fejlesztésének kiemelt célja, hogy a beavatkozások révén a környezetminőség ne romoljon, sőt, ahol lehet javuljon.** A térség fővároshoz közeli fekvése miatti „népszerűsége” már a tömegturizmus negatív hatásait is érzékelteti, ezért is **kiemelten fontos a szelíd és ökoturizmus felé elmozdulni.** Ennek célja a környezet megóvása, a természeti, társadalmi és kulturális értékek megőrzése, összehangolása a turizmussal, minimalizálva a turisták negatív ill. erősítve a pozitív környezeti hatásait (pl. a helyi közösség számára elégedettséget és gazdasági előnyöket nyújt, miközben biztosítja a turisták elégedettségét is). **Alapvető, hogy minden fejlesztés a környezetvédelem és a fenntarthatóság szempontjai mentén történjen, az újonnan létrehozott és meglévő infrastruktúrák üzemeltetése ne okozzon túlzott terhelést a környezeti elemekre.**

3. Helyi adottságokra alapozott infrastruktúra és szolgáltatásfejlesztés

A Börzsöny-Dunakanyar térsége jelenleg is vonzó az aktív turisták számára, mely elsősorban jó elérhetőségének és egyedülálló adottságainak köszönhető. Ugyanakkor az ehhez kapcsolódó aktív turisztikai infrastruktúra jelenleg még féloldalas, míg a gyalogos túraútvonalak tekintetében sűrű és változatos hálózat jellemzi a térséget, addig a többi aktív turisztikai tevékenység terén jelenleg még szűkös a kínálat. Ezek fejlesztésével párhuzamosan ugyancsak elengedhetetlen az aktív turisztikai igényekhez igazodó **szálláshely- és vendéglátóhely-kínálat és az egyéb kapcsolódó szolgáltatások megteremtése, a különböző szabadidőeltöltési módokhoz, célcsoporthoz, árszintekhez igazodva.**

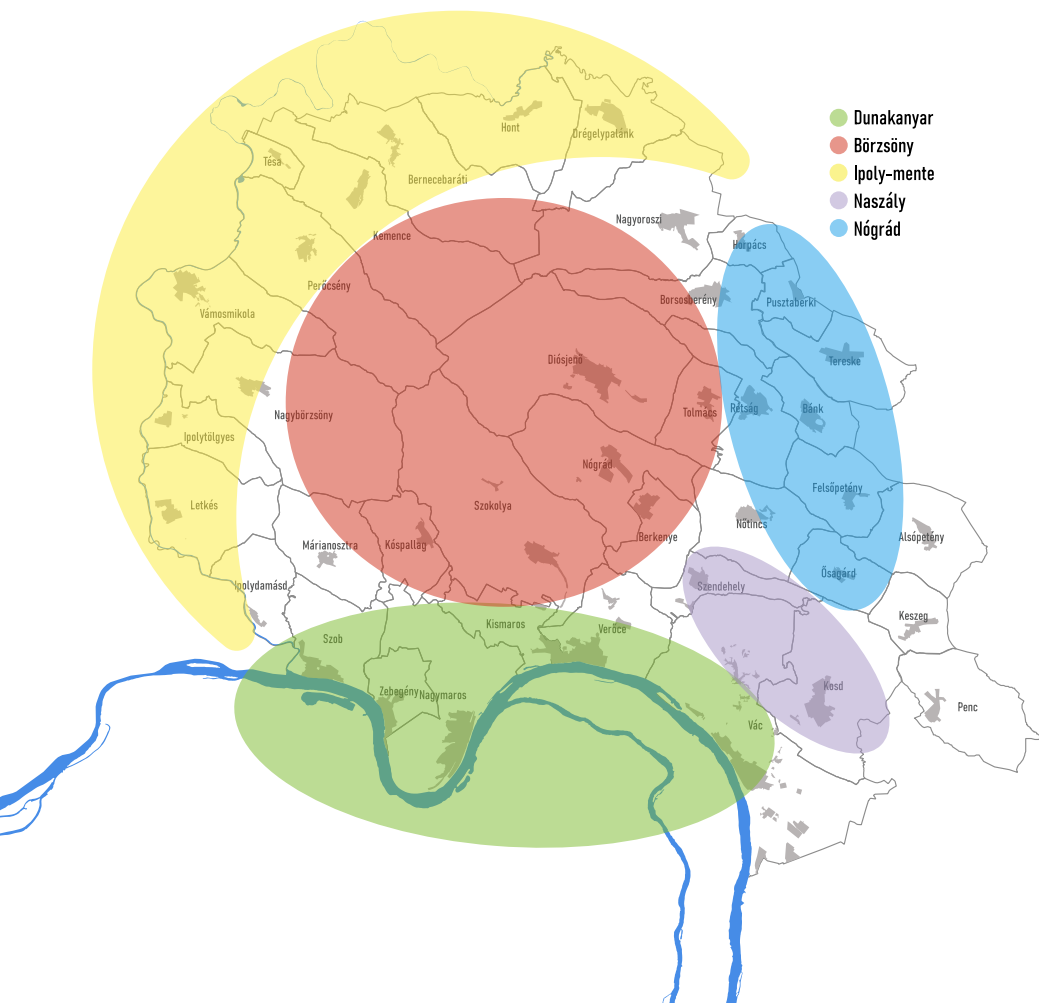
Az aktív turisztikai fejlesztések eredményességének alapvető feltétele a helyben elérhető szolgáltatások mennyiségének, minőségének és választékának fejlődése a turisztikai térség egészében. Az egyes célcsoportok igényeinek megfelelő minőségű és kapacitású, széles spektrumú szállás- és vendéglátóhelykínálat, az egyes szabadidőeltöltési tevékenységekhez kapcsolódó egyéb szolgáltatások rendelkezésre állását a **kor igényeinek megfelelő színvonalon kell megvalósítani, mely a tartózkodási idő növelését is elősegíti.**

A Börzsöny-Dunakanyar aktív turisztikai fejlesztése csak úgy lehet eredményes, ha **minél jobban be tudja vonni a helyi szereplőket, vállalkozókat, szolgáltatókat, s a területi koncentrációt oldó fejlesztéseknek köszönhetően javítja a helyi lakosság turizmus iránti elköteleződését, elfogadását.** Fontos, hogy olyan szolgáltatások, új attrakciók jöjjenek létre, melyeknek hosszú távon megoldható a fenntartása, üzemeltetése, amelyben lelkes és elhivatott, elsősorban **helyben élő emberek a kulcsszereplők.** Ugyanakkor fontos, hogy kialakuljon egy olyan szervezeti, intézményi struktúra is, mely segíti a promóciót, kommunikációt, s információt biztosít. **A különböző szolgáltatások közötti kapcsolatrendszer erősítése, a kooperatív verseny előnyeinek érvényesítése, a szolgáltatói hálózatok kialakítása** alapvető a turisták minőségi kiszolgálása és hosszabb itt-tartózkodásra való ösztönzése tekintetében. Ez az egyes aktív turisztikai tevékenységek esetében önállóan is értelmezhető. **A turizmus fejlesztése lehetővé teszi, hogy a helyi termékek iránti kereslet növekedjen, ami a helyi gazdaság, termelés megerősödéséhez is vezet, munkahelyeket teremts.** Mindez a Dunakanyartól távolabb lévő térségekben is lassíthatja az elvándorlást.

Területi célok

Jelen stratégia kiemelt célja, hogy a térség egészében képes legyen az aktív turizmus fejlesztésére, hozzájárulva így a vendégforgalom szétterítéséhez, a napjainkban túlterhelt területek, gócpontok „tehermentesítéséhez”.

Turisztikai szempontból a térség markánsan elkülöníthető területi egységekre osztható, ahol az aktív turisztikai keresleti és kínálati elemek eltérő mixével találkozhatunk. Ezek a területi egységek a Dunakanyar, a Börzsöny, az Ipoly-mente, Nógrád, valamint a Naszály térsége.

I. DUNAKANYAR

Turizmusból fakadó konfliktusok oldása, aktív turisták arányának növelése

A Dunakanyar már ma is igen jelentős idegenforgalommal rendelkezik, valamint a helyi lakosok mellett számottevő az üdülőtulajdonosok száma is a térségben. Az évtizedek óta meglévő ellenérdekeltségek, konfliktusok a legutóbbi időszakban különösen felerősödtek. Fontos lenne elérni, hogy a térség vonzereje a fejlődő szolgáltatások és infrastruktúra révén úgy növekedjen, hogy abból a helyiek minél szélesebb köre tudjon profitálni, vagy legalább az érdekeik ne sérüljenek. Meg kell teremteni azokat a fejlesztési helyzeteket, amelyek a különböző csoportok számára „win-win” szituációt eredményeznek. Ennek egyik útja, hogy az ideérkezők közül minél többeket az aktív turisztikai kínálattal kell „megfogni”, a természeti környezet, így a kevésbé zsúfolt területek felé terelni, de kiemelten szem előtt tartva a természetvédelmi szempontok prioritásait.

II. BÖRZSÖNY

Az itt-tartózkodás meghosszabbítása komplex, aktív turisztikai élményláncok kialakításával

A Börzsöny az ideérkező aktív vendégek számára, attrakciói, minőségi és széles spektrumú szálláshelykínálata révén akár hosszabb, 2-3 napos, tartalmas itt-tartózkodásra is kínál lehetőséget. E potenciál kihasználására több túratípusban (jármódban), azok összekapcsolásával is van lehetőség a hegység területén, de akár a szomszédos területekre is kiterjedően. A Börzsöny túraútvonalhálózatát, az itt lévő szolgáltatók kínálatát e célt szem előtt tartva hálózati szempontból javasolt fejleszteni, összehangolni. **Policentrikus aktív turisztikai csomóponti hálózatot javasolt fejleszteni: több olyan attrakció központot létrehozni** (pl. Királyrét, Törökmező, Nagyirtás, Kemence-Vilati-völgy, Diósjenő, Királyháza, Kútberek), **mely lehetővé teszi, hogy ne legyen akkora terhelés az egyes helyszíneken**, s az attrakció- és minőségi szolgáltatásfejlesztések révén ezek élménygazdagsága növekedjen.

III. IPOLY-MENTE ÉS NÓGRÁD

Helyi tradíciókra alapozott aktív szelíd turizmus fejlesztése

Az Ipoly-mente és a Nógrádi-medence ma még nem tartozik a kiemelt turisztikai desztinációk közé, noha adottságai jelentősebb vendégforgalomra predesztinálnák. A térségben e területek a szelíd és ún. slow turizmus kifejezett célterületei lehetnek. Az Ipoly térségében a nemzetközi együttműködés erősítésével a táj földrajzi egységben való turisztikai menedzselése is javítható, s így **a szolgáltatások, útvonalak, attrakciók határon átnyúló fejlesztése révén az élménycsomagok bővíthetők.**

IV. NASZÁLY

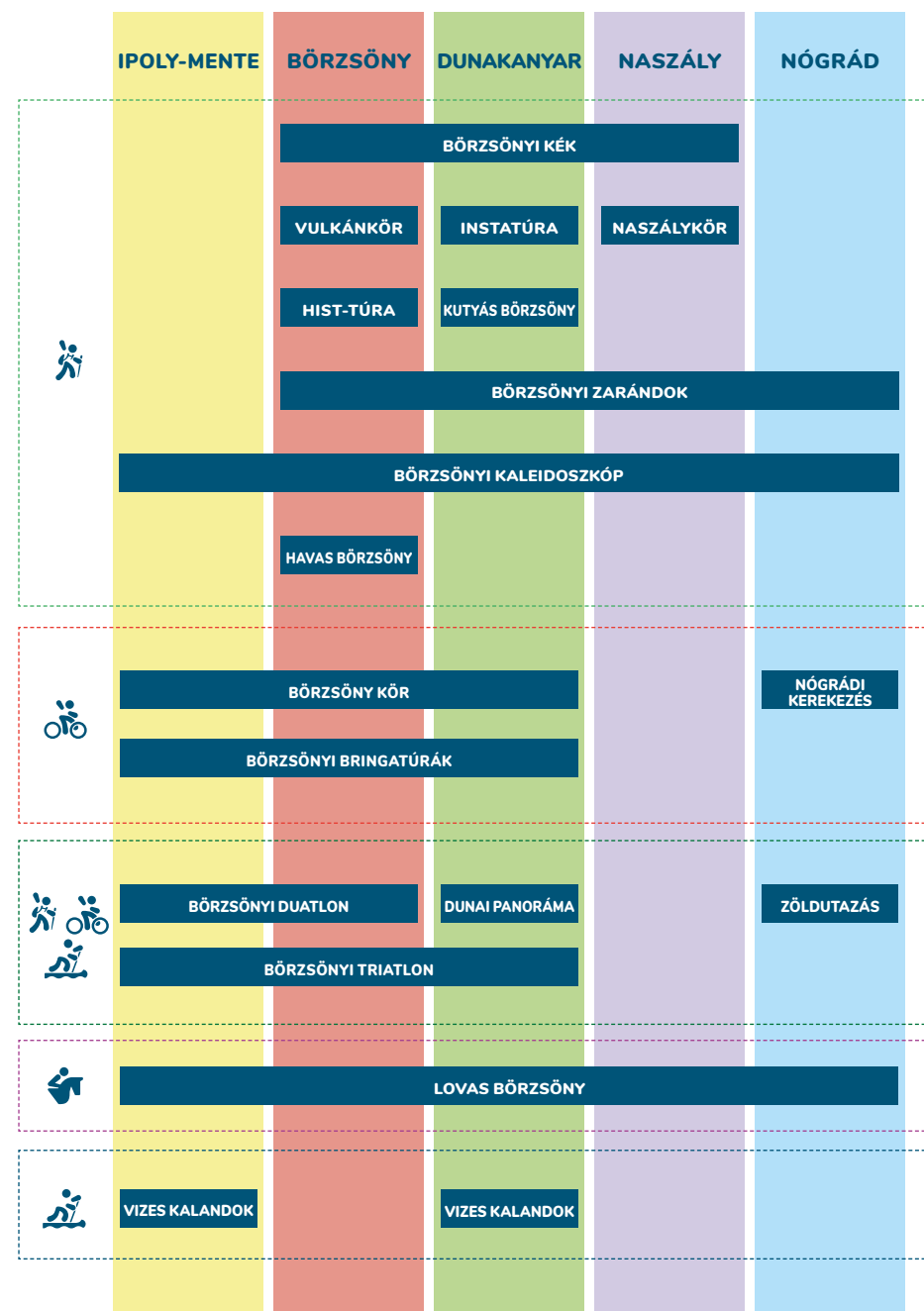
A térség ismertségének növelése, megnyitása

Annak ellenére, hogy a Naszály a fővároshoz legközelebbi hegyek közé tartozik, jelenleg mégis kevésbé ismert, s nem szerepel a fő aktív turisztikai célterületek között, melyben viszonylagos elzártsága is szerepet kap. Ugyanakkor az elmúlt időszakban a Gyadai Tanösvény és a Katalinpusztai Kirándulóközpont ismertségének növelése már jelentős vendégforgalmat eredményezett egy szűk területen. A Naszályt a térségben egyedülálló és **tovább fejleszthető attrakciói** kellemes egynapos kirándulóhellyé tehetik, ehhez azonban **a belépési pontok és a parkolási infrastruktúra fejlesztése** is szükséges.

Élménycsomagok

A fejlesztési források elosztásánál, a megvalósuló beruházásoknál is törekedni kell a területileg kiegyenlítettebb szerkezetre. A komplex kép bemutatásának a promóciós-kommunikációs tevékenységben is meg kell jelennie, melyhez nagy segítséget tudnak nyújtani a **területi fókusszal kialakított élménycsomagok** is.

Az élménycsomagok kialakításánál figyelembe vettük a helyzetértékelésben bemutatott adottságokat és a jövőben várható turisztikai trendeket, kihívásokat. Ezek mentén **olyan élménycsomagok kialakítására törekedtünk, amelyek oldják a területi koncentrációt, jól definiált célcsoportoknak szólnak, részben egynapos, részben többnapos itt-tartózkodást generálnak, valamint további programelemek beemelésével tovább fejleszthetők, színesíthetők.**

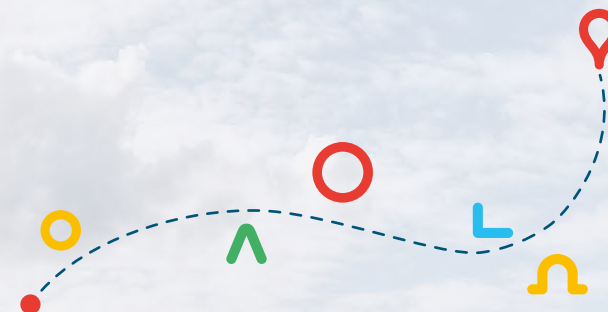
Élménycsomag neve	Célja	Jármód/ Túratípus
1 Börzsönyi Kék	Az élménycsomag az Országos Kéktúra két, a térséget átszelő szakaszát, valamint a Börzsönyi Kék útvonalát járja be.	
2 Vulkánkör	Az élménycsomag a Börzsönyi kaldera körbe- és áttúrázását jelenti, érintve a legmagasabb hegycsúcsokat. A Börzsönyt az ország egyik legnagyobb erdőterülete borítja, tájképe, élővilága és hangulata pedig már a Felvidék vulkáni eredetű vidékeit idézi.	
3 Instatúra	Az élménycsomag a Dunakanyar-Börzsöny településeit fűzi csokorba, feltárva a települések fontosabb építészeti örökségeit és természeti látnivalóit. Az élménycsomag egyediségét a Börzsöny-Dunakanyar egy új arcának megismerése adja, azaz könnyebb gyalogos túrák keretében a „klasszikus” dunaparti tájfelleg helyett-mellett bemutatja a Börzsönyi peremvidék egyedi – elsősorban lát képi - értékeit.	
4 Hist-túra	Az élménycsomag egyediségét a Börzsöny északi oldalának felfedezése adja. A túrák Drégelypalánk, Hont és Bernecebaráti történelmi múltját, természeti látnivalóit keresik fel, megismerve a térséget övező legendákat, történelmi eseményeket.	
5 Naszálykör	Az élménycsomag célja a Naszály aktív turisztikai felfedezése, természeti értékeinek megismerése. Északi kiindulópontja a Katalinpusztai Kirándulóközpont, amelyet érint a Gyadai Tanösvény, az OKT útvonala, valamint a Pest Megyei Piros túraútvonal is.	
6 Kutyás Börzsöny	Az élménycsomag a kutyás túrázók számára nyújt élményeket, páratlan panorámát. Az ország 8 kijelölt kutyás köre közül kettő a Dunakanyar térségében található.	
7 Börzsönyi Zarándok	Az élménycsomag a térségben kijelölt zarándokutakon, a Mária úton, a Gyöngyök útján és a Reformáció emlékúton haladva egyházi, vallási emlékeket fűz fel többnapos utakba.	
8 Börzsönyi Kaleidoszkóp	A Börzsöny-Dunakanyar térségében a magyar, a német és a szlovák eredetű lakosság hosszú múltra visszatekintő együttélésére épít az élménycsomag. A térség vallási és etnikai sokszínűségéhez kapcsolódó attrakciókat fűzi fel tematikus útra, a különböző egyházi szállásokra alapozva többnapos körtúraként.	
9 Havas Börzsöny	A Börzsönyben a túrasízés számára a kevesebb hó is megfelelő, s a kijelölt útvonalak, a meglévő tradíciók e területen komolyabb lehetőségeket rejtene. Ezen kívül szánkózásra alkalmas helyek biztonságos kialakításával is a térségbe vonzható még téli forgalom, akár egykori sípályák fejlesztésével.	

Élménycsomag neve	Célja	Jármód/ Túratípus
10 Börzsöny Kör	A Börzsöny körbekerékpározása elsősorban a főváros térségi célcsoportok számára egy különleges 1–3 napos közepesen nehéz kerékpáros kirándulásként is szóba jöhet, de akár erre az adottságra alapozva egyéb programelemekkel bővíthető. A program az EuroVelo 6-on a Pilismaróti révén érkezők számára is kiegészítő programként kiajánlható.	
11 Börzsönyi Bringatúrák	Az élménycsomag a Börzsöny erdei kerékpáros útvonalainak felfedezését foglalja magában, mely Magyarország legtermészetközeli hegyikerékpáros túraútvonalait tartalmazza. A bringás körök alacsony forgalmú közutakon ill. erdei utakon az EuroVeloról ill. vasútállomásokról közelíthetők meg.	
12 Nógrádi Kerekzés	Az élménycsomag a nyugat-nógrádi települések megismerését kerékpáros útvonalak révén ajánlja, mely Magyarország rejtett kincseit tárja fel. A kerékpáros körök jellemzően alacsony forgalmú közutakon ill. mező- és erdőgazdasági utakon haladnak, s a Vác-Drégelypalánk vasútállomásairól kedvezően megközelíthetők.	
13 Börzsönyi Duatlon	A csomag célja, hogy a Börzsönyi térségben eltöltött tartózkodás idő úgy növekedjen, hogy a látogatás során a vendégek a vízi és a kerékpáros turizmust kombinálják egymással, kihasználva a térség adottságait.	
14 Börzsönyi Triatlon	Az élménycsomag olyan túrákat kínál, mely három különböző aktív turisztikai tevékenységet kapcsol össze, így igazán aktív és sokszínű élményt nyújtva. Cél, hogy a térség természeti kincseit és épített értékeit kisvasúttal, gyalogosan, kerékpáron és vízen fedezzük fel.	
15 Dunai Panoráma	Az élménycsomag a Dunakanyar főbb látnivalóit járja be, amelynek különlegessége, hogy a különböző túratípusoknak (jármódoknak) köszönhetően mind a vízről, mind a szárazföldről feltároló lát kép hangsúlyosan megjelenik benne.	
16 Zöldutazás	Az élménycsomag a nyugat-nógrádi települések megismerését segíti (kapcsolódva a Nógrádi kerekzés élménycsomaghoz). A túrák egy-két nap alatt, inkább csillagtúra-szerűen teljesíthetők a szálláshelyekről, s egyéb turisztikai élményekkel is kiegészíthetők.	
17 Lovas Börzsöny	Az élménycsomag a térség belovaglását foglalja magában, mely különleges útvonalakat tartalmaz, akár folyómenti, akár dombos-területen. Az élménycsomag jelenleg elsősorban a ma is működő szolgáltatókhoz kapcsolódik, az útvonalak kialakítása fejlesztés alatt áll.	
18 Vizes Kalandok	Az élménycsomag az Ipoly (Drégelypalánk – Szob közötti szakasz) és a Duna (Szob-Vác között a folyó bal partjának) víziturisztikai felfedezését fűzi csokorba.	

Intézkedések

A célrendszerhez és a fejlesztési célokhoz illeszkedve, az élménycsomagok létrehozását, fejlesztését, megalapozását segítve kerültek megfogalmazásra az intézkedések, amelyek két nagy csoportra oszthatók:

- Közvetlen aktív turisztikai intézkedések: azok az intézkedések, amelyeknek a fő indoka az aktív turizmus fejlesztése
- Kapcsolódó intézkedések: azon intézkedések, amelyek szükségesek a sikeres aktív-turisztikai térség létrehozásához, de az indokoltságuk nagyobb részt nem az aktív turizmushoz kapcsolódik

Közlekedésfejlesztés	Vonzerőfejlesztés	Infrastruktúra fejlesztése	Szolgáltatásfejlesztés	Marketing, promóció, információ	Koordináció és menedzsment
KK1: Térségi közlekedési koncepció kidolgozása KK2: Közösségi közlekedés fenntartható fejlesztése KK3: Forgalmcsökkentés KK4: Intermodalitás erősítése KK5: Közútfejlesztés	VF1: Látogatóközpontok, információs pontok fejlesztése VF2: Élményparkok és útvonalak létesítése, fejlesztése VF3: Komplex kilátóhely fejlesztés VF4: Bányák látogathatóvá tétele, új funkcióval való megtöltése VF5: Természeti értékek aktív turisztikai fejlesztése VF6: Épített értékek felújítása, aktív turizmusba történő bekapcsolása	IF1: Gyalogos túraútvonalak fejlesztése IF2: Kerékpáros túraútvonalak fejlesztése IF3: Víziturisztikai útvonalak fejlesztése IF4: Sípályák négyévszakos fejlesztése IF5: Lovaturisztikai hálózat fejlesztése IF6: Módváltó csomópontok kialakítása IF7: Szelfipontok kialakítása	SZF1: Aktív turisztikai szálláshelyek fejlesztése SZF2: Kereskedelmi szálláshelyek és vendéglátóipari egységek fejlesztése az aktív turizmushoz kapcsolódóan SZF3: Helyi termékek népszerűsítése SZF4: Térségi kerékpárkölcsonzó-rendszer kialakítása SZF5: Kerékpárszállítás feltételeinek javítása a közösségi közlekedésben SZF6: Szolgáltatók minősítési rendszerekhez való kapcsolódása SZF7: Hegyimentéshez kapcsolódó szolgáltatásfejlesztés	MI1: On-line jelenlét és kommunikáció MI2: Off-line promóció és információ MI3: Értékesítés; egyéb marketingelemek	KM1: Térségi aktív turisztikai menedzsment-szervezet létrehozása és működtetése KM2: Monitoringrendszer kialakítása KM3: Együttműködések kialakítása KM4: Képzés, oktatás

AOFK.HU

AKTIVMAGYARORSZAG.HU

f Aktív Magyarország @ aktiv.magyarorszag